

ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

1

᾽Αβδᾶ Δωροθέου

ΜΗΝ
ΚΑΤΑΚΡΙΝΕΙΣ

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΥ
ΩΡΩΠΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Πρόλογος

Η ΑΛΗΘΙΝΗ όψη τῆς ἐποχῆς μας εἶναι ἐφηβική. Δέν προλαβαίνουμε νά συλλάβουμε τίς συνεχεῖς ἀλλαγές στό πρόσωπο καί στήν καρδιά της. Δέν μπορούμε νά ξεδιαλύνουμε τά πολυποικίλα καί ἑτερόκλητα στοιχεῖα, πού δίνουν χαρακτηριστικούς τόνους στό πορτρέτο της. Πῶς εἶναι τόσο πολύμορφη; Πῶς συγχωνεύει μέσα στά σπλάχνα της τόσα ρεύματα καί τόσα συστήματα, τόσο ἰδεαλισμό καί τόσο κυνισμό, τόσο ἀλτρουϊσμό καί τόση φιλαυτία, τόσο λογικό καί τόσο παράλογο, τόση ἀγιότητα καί τόση ἀμαρτία;

Μήπως ὅμως ἀκριβῶς μέσα σ' αὐτή τήν ἄβυσσο τῶν ἀλληλοσυγκρουόμενων στοιχείων, μέσα στήν ἀσύμφωνη συναυλία –ἢ μάλλον στό κομφούζιο– τῶν τόσων φωνῶν, γιγαντώνεται ὁ πόθος τῆς μιᾶς φωνῆς, τῆς φωνῆς τῆς ἀλήθειας, τῆς φωνῆς πού ἐλευθερώνει;

Εἶναι, γι' αὐτό, μοναδικό εὐτύχημα ἡ παρουσία «ποιμενικῶν ἀνδρῶν» στό χῶρο τῆς Ἐκκλησίας. Οἱ θεοφόροι πατέρες προσφέρουν σέ κάθε ἐποχή μιάν ἀθθεντική φωνή κρυστάλλινης ἀλήθειας, πού ἀποτελεῖ καρπό τῆς ὀλόψυχης συνεργασίας τους μέ τή θεία χάρη.

« Ἡ Φωνή τῶν Πατέρων », πού κατά διαστήματα θά ἐκδίδουμε σέ μικρά τεύχη, θά περιλαμβάνει σέ ἐλεύθερη ἀπόδοση ἐκλεκτά πατερικά κείμενα (κάποτε λίγο συντετμημένα, λόγω ἐλλείψεως χώρου, ἀλλά καί γιά νά διαβάζονται ἀπ' ὅλους εὐκόλα καί εὐχάριστα) καί θά διανέμεται δωρεάν ὡς προσφορά ἀγάπης στούς ἀδελφούς μας.

Ἡ σειρά ἐγκαινιάζεται μέ τό λόγο τοῦ ἀββᾶ Δωροθέου «*Περὶ τοῦ μὴ κρίνειν τὸν πλησίον*».

Ὁ γλαφυρός καί ἐπιβλητικός συγγραφέας ἔζησε τὸν 6ο αἰῶνα στήν Παλαιστίνη. Ἀπὸ μικρός ἀφοσιώθηκε μέ ἐξαιρετικό ζῆλο στή μόρφωση. Ἀργότερα ἔγινε μοναχός στή μονή τοῦ Σερίδου. Ἐκεῖ ἴδρυσε μέ χρήματα τοῦ ἀδελφοῦ του νοσοκομεῖο γιά μοναχοὺς καί γι' ἄλλους φτωχοὺς ἀρρώστους. Τελικά συγκρότησε μοναστήρι στή Γάζα. Οἱ διδασκαλίες του διακρίνονται γιά τήν ἀπλότητα, τή χάρη, τή ζωντάνια καί τήν πειστικότητα. Ὁ λόγος του γιά τήν κατάκριση, πού ἀκολουθεῖ, ἔχει ὡς θεμέλιό του τό σεβασμὸ στήν ἀνθρώπινη προσωπικότητα, θέμα πού τόσο ἀπασχολεῖ τή σύγχρονη ἐπιστήμη καί διανόηση.

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΥ

Μήν κατακρίνεις

ΑΝ ΕΙΧΑΜΕ στό νοῦ μας, ἀδελφοί, τά λόγια τῶν ἁγίων πατέρων, ἂν τά μελετούσαμε παντοτινά, δύσκολα θ' ἁμαρτάναμε, δύσκολα θά παραμελούσαμε τούς ἑαυτούς μας. Ἐάν π.χ., ὅπως εἶπαν ἐκεῖνοι, δέν καταφρονούσαμε ὅσα μᾶς φαίνονται μικρά καί τιποτένια, δέν θά πέφταμε στά μεγάλα καί βαριά.

Ὅλοι ξέρετε πόσο μεγάλο ἁμάρτημα εἶναι νά κρίνουμε τόν πλησίον. Τί βαρύτερο ὑπάρχει ἀπ' αὐτό; Τί ἄλλο μισεῖ καί ἀποστρέφεται τόσο ὁ Θεός; Ὅπως εἶπαν καί οἱ πατέρες, δέν ὑπάρχει χειρότερο πράγμα ἀπό τήν κατάκριση. Καί ὅμως, σ' ἓνα τέτοιο μεγάλο κακό φτάνει κανεῖς ἀπό μερικές ἀσήμαντες ἀπροσεξίες.

Ἐάν δεχθεῖς μιά μικρή ὑποψία γιά τόν πλησίον, ἂν πεῖς, "Τί εἶναι ν' ἀκούσω τί λέει αὐτός ὁ ἀδελφός; Τί εἶναι νά πῶ κι ἐγώ ἓνα λόγο; Τί εἶναι ἂν δῶ τί πάει νά κάνει αὐτός ὁ ἀδελφός ἢ ἐκεῖνος ὁ ξένος;," τότε ὁ νοῦς ἀρχίζει ν' ἀφήνει τίς δικές

του άμαρτίες και ν' άσχολεϊται συνεχώς με τούς άλλους.

Άπό κεί φτάνει κανείς στην κατάκριση, στην καταλαλιά και στην έξουδένωση. Κι έπειτα πέφτει σ' εκείνα πού κατακρίνει. Τίποτα δέν άπογυμνώνει τόσο τόν άνθρωπο και δέν τόν φέρνει σέ έγκατάλειψη Θεοϋ, όσο ή καταλαλιά, ή κατάκριση και ή έξουδένωση τοϋ πλησίον. Γιατί άλλο είναι καταλαλιά, άλλο κατάκριση και άλλο έξουδένωση.

Καταλαλιά είναι τό νά πεις για κάποιον: "Είπε ψέματα" ή "όργιστηκε" ή "έπεσε σέ πορνεία" κ.λπ. "Ήδη μ' αυτόν τόν τρόπο καταλάλησες, δηλαδή λάλησες σέ βάρος τοϋ άλλου, φανέρωσες μέ έμπάθεια τό άμάρτημά του.

Κατάκριση είναι νά πεις: "Ο τάδε είναι ψεύτης", "είναι όργίλος", "είναι πόρνος". Έτσι κατέκρινες όλόκληρη τή ζωή του. Αυτό είναι βαρύτερο άμάρτημα. Γιατί άλλο είναι νά πεις, "όργιστηκε", και άλλο νά πεις, "είναι όργίλος", και νά βγάλεις έτσι συμπέρασμα, καθώς είπα, για τή ζωή του όλόκληρη. Και είναι τόσο βαρειά ή κατάκριση, περισσότερο άπό κάθε άμαρτία, ώστε κι ό ίδιος ό Χριστός έφτασε νά πει: «Υποκριτή! Βγάλε πρώτα τό δοκάρι άπό τό δικό σου μάτι, και τότε θά δεις καθαρά και θά μπορέσεις νά βγάλεις τό σκουπιδάκι άπό τό μάτι τοϋ αδελφοϋ σου» (Ματθ. 7:5). Παρομοίασε έτσι τήν άμαρτία τοϋ πλησίον μέ άγκίδα, ένω τή δική σου κατάκριση μέ δοκάρι. Τόσο βαρειά είναι ή κατάκριση.

Κι εκείνος ό Φαρισαίος, πού προσευχόταν κι εύχαριστοϋσε τό Θεό για τά κατορθώματά του,

δέν ἔλεγε ψέματα. Τὴν ἀλήθεια ἔλεγε. Καί δέν καταδικάστηκε γι' αὐτό. Γιατί ἔχουμε χρέος νά εὐχαριστοῦμε τὸ Θεό, ὅταν ἀξιωθοῦμε νά κά-
νουμε κάτι καλό, ἀφοῦ Αὐτός εἶναι συνεργός καί
βοηθός μας. Γι' αὐτό, καθὼς εἶπα, ὁ Φαρισαῖος
δέν καταδικάστηκε ἐπειδὴ εἶπε, “Δέν εἶμαι σάν
τούς ἄλλους ἀνθρώπους”. “Ὅταν ὅμως, γυρνώ-
ντας στὸν τελώνη, εἶπε, “οὔτε σάν κι αὐτὸν τὸν
τελώνη”, τότε καταδικάστηκε. Γιατί τότε κατέ-
κρινε καί ἀμάρτησε.

Τίποτα βαρύτερο λοιπόν, τίποτα χειρότερο
ἀπὸ τὴν κατάκριση ἢ ἐξουδένωση τοῦ πλησίον.
Γιατί νά μὴν κατακρίνουμε καλύτερα τούς ἑαυ-
τούς μας καί τίς δικές μας ἀμαρτίες, πού τίς ξέ-
ρουμε μὲ ἀκρίβεια, καί πού γι' αὐτές θά δώσουμε
λόγο στό Θεό; Γιατί ἀρπάζουμε τὴν κρίση ἀπὸ
τό Θεό; Τί γυρεύουμε ἀπὸ τό πλάσμα τοῦ Θεοῦ;
Μά δέν τρέμουμε, ἀκούγοντας τί ἔπαθε ἐκεῖνος
ὁ μέγας ἀσκητής;

Αὐτός ἔμαθε γιά κάποιον ἀδελφό ὅτι ἔπαισε
σέ πορνεία, καί εἶπε: “Ἄχ, ἄσχημα ἔκανε!”. Δέν
ξέρετε τί φοβερό λέει γι' αὐτὸν στό Γεροντικό;
“Ὅτι τοῦ ἔφερε ἅγιος ἄγγελος τὴν ψυχὴ ἐκεῖνου
πού ἀμάρτησε, καί τοῦ εἶπε: “Νά, αὐτός πού
ἔκρινες πέθανε. Ποῦ ὀρίζεις λοιπόν νά τὸν βά-
λω; Στὸν παράδεισο ἢ στὴν κόλαση;”.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τίποτα φοβερότερο ἀπ' αὐτὴ τὴν
ἐνοχί; Τί ἄλλο σημαίνει ὁ λόγος τοῦ ἀγγέλου
στό γέροντα, παρά τοῦτο: “Ἐπειδὴ ἐσύ εἶσαι ὁ
κριτής τῶν δικαίων καί τῶν ἀμαρτωλῶν, πές μου,
τί διατάξεις γι' αὐτὴ τὴ φτωχὴ ψυχὴ; Τὴν ἐλεεῖς
ἢ τὴν κολάζεις;”. Συγκλονισμένος ἀπ' αὐτό ὁ

ἅγιος ἐκεῖνος γέροντας, πέρασε τήν υπόλοιπη ζωή του μέ στεναγμούς, μέ δάκρυα, μέ μύριους κόπους, παρακαλώντας τό Θεό νά τοῦ συγχωρήσει ἐκείνη τήν ἁμαρτία. Καί τά ἔκανε ὅλ' αὐτά, ἄν καί εἶχε πέσει μέ τό πρόσωπο στά πόδια τοῦ ἀγγέλου καί πῆρε τή συγχώρηση.

Τί θέλουμε λοιπόν κι ἐμεῖς ν' ἀσχολούμαστε μέ τόν ἄλλο; Τί θέλουμε νά σηκώνουμε ξένο φορτίο; Ἔχουμε κάτι γιά νά μεριμνήσουμε, ἀδελφοί: Καθένας ἄς κοιτάξει τόν ἑαυτό του καί τά δικά του σφάλματα. Μόνο τοῦ Θεοῦ εἶναι ἔργο εἶτε νά δικαιώσει εἶτε νά καταδικάσει. Ἐκείνου, πού ξέρει τοῦ καθενός καί τήν κατάσταση καί τή δύναμη καί τό περιβάλλον καί τά χαρίσματα καί τήν ἰδιοσυγκρασία καί τίς ἰκανότητες, καί πού κρίνει ἀνάλογα μέ ὅλ' αὐτά, ὅπως Αὐτός μόνο ξέρει. Ἀλλιῶς κρίνει ὁ Θεός ἕναν ἐπίσκοπο κι ἀλλιῶς ἕναν ἄρχοντα, ἀλλιῶς τόν ἡγούμενο κι ἀλλιῶς τόν ὑποτακτικό, ἀλλιῶς τό γέρο κι ἀλλιῶς τό νέο, ἀλλιῶς τόν ἄρρωστο κι ἀλλιῶς τόν ὑγιή.

Θυμᾶμαι πώς ἄκουσα κάποτε κάτι σχετικό: Ἐνα πλοῖο μέ σκλάβους ἀγκυροβόλησε σέ κάποια πόλη. Σ' αὐτή τήν πόλη κατοικοῦσε μιά ἐνάρετη μοναχή, πού φρόντιζε πάρα πολύ τήν ψυχή της. Μόλις ἔμαθε πώς ἦρθε ἐκεῖνο τό πλοῖο, χάρηκε, γιατί ποθοῦσε ν' ἀγοράσει ἕνα πολύ μικρό κοριτσάκι. Λογάριαζε μέ τό νοῦ της: “Θά τό πάρω καί θά τό ἀναθρέψω ὅπως θέλω, ἔτσι πού νά μή γνωρίσει τίποτε ἀπό τήν κακία καί τήν ἁμαρτία τοῦ κόσμου”. Ἔστειλε λοιπόν καί

φώναξε τόν караβοκύρη, πού πράγματι είχε δυό μικρά κοριτσάκια, ὅπως ἀκριβῶς τά ἤθελε ἡ μοναχή. Ἀμέσως πληρώνει μέ χαρά καί παίρνει τό ἕνα.

Μόλις ἔφυγε ὁ караβοκύρης ἀπό κείνη τήν ἀγία καί προχώρησε λίγο, τόν συναντάει μιὰ αἰσχή καί κακόφημη θεατρίνα. Βλέπει τό ἄλλο κοριτσάκι καί θέλει νά τό πάρει. Συμφωνεῖ τήν τιμή, πληρώνει καί φεύγει, παίρνοντάς το μαζί της.

Βλέπετε μυστήριο Θεοῦ; Βλέπετε ἀνεξιχνίαστη βουλή; Ποῖός μπορεῖ νά δώσει ἐξήγηση σ' αὐτό;... Παίρνει λοιπόν ἡ ἀγία μοναχή ἐκεῖνο τό κοριτσάκι καί τό ἀνατρέφει μέσα στό φόβο τοῦ Θεοῦ, συνηθίζοντάς το σέ κάθε καλό ἔργο καί διδάσκοντάς το κάθε λεπτομέρεια τῆς μοναχικῆς ζωῆς καί ὅλη γενικά τήν εὐωδία τῶν ἀγίων ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ. Πῆρε καί ἡ θεατρίνα τό δύστυχο τό ἄλλο, καί τό ἔκανε ὄργανο τοῦ διαβόλου.

Τί μποροῦμε νά ποῦμε γι' αὐτό τό παράδοξο καί φοβερό μυστήριο; Κι οἱ δυό ἦταν μικρές. Κι οἱ δυό πουλήθηκαν, χωρίς νά ξέρουν οὔτε ποῦ πᾶνε. Καί ἡ μία βρέθηκε στά χέρια τοῦ Θεοῦ, ἐνῶ ἡ ἄλλη ἔπεσε στά χέρια τοῦ διαβόλου. Εἶναι δυνατό νά πει κανεῖς, πῶς ὅσα θ' ἀπαιτήσῃ ὁ Θεός ἀπό τήν πρώτη, θ' ἀπαιτήσῃ κι ἀπό τή δεύτερη; Πῶς εἶναι δυνατό; Καί ἄν πέσουν κι οἱ δυό σέ πορνεία ἢ σέ ἄλλο παράπτωμα, εἶναι δυνατό νά κριθοῦν μέ τό ἴδιο μέτρο; Πῶς μπορεῖ; Ἡ μιὰ ἔμαθε γιά τή μέλλουσα κρίση, ἔμαθε γιά τή βασιλεία τοῦ Θεοῦ, μέρα καί νύχτα ἄκουγε τά θεῖα λόγια. Ἡ ἄλλη, ἡ ταλαίπωρη, ποτέ δέν εἶδε οὔτε ἄκουσε κάτι καλό, μά, ἀντίθετα, ὅλα τά αἰσχή,

ὄλα τὰ διαβολικά. Πῶς μπορεῖ ἐπομένως νά ζητηθεῖ κι ἀπό τίς δυό ἢ ἴδια ἀκρίβεια στήν τήρηση τῶν θείων ἐντολῶν;

Ὁ ἄνθρωπος λοιπόν δέν μπορεῖ νά ξέρει τίποτε ἀπό τίς βουλές τοῦ Θεοῦ. Μόνο Αὐτός εἶναι πού ὄλα τὰ γνωρίζει καί μπορεῖ νά κρίνει ἀλάθητα τόν καθένα.

Πραγματικά, συμβαίνει καμιά φορά νά κάνει ἓνας ἀδελφός κάποιο σφάλμα ἀπό ἀπλότητα. Αὐτή ὅμως ἡ ἀπλότητα εὐαρεστεῖ τό Θεό περισσότερο ἀπό ὀλόκληρη τή δική σου ζωή. Κι ἐσύ κάθεσαι καί τόν κατακρίνεις καί κολάζεις τήν ψυχή σου; Κι ἂν κάποτε ὑποκύψει στήν ἁμαρτία, πού ξέρεις πόσο ἀγωνίστηκε, πόσο αἶμα ἔχυσε πρῖν κάνει τό κακό, ὥστε ἡ ἁμαρτία του τελικά νά μοιάζει σχεδόν σάν ἀρετή μπροστά στά μάτια τοῦ Θεοῦ; Γιατί, φυσικά, ὁ Θεός βλέπει τόν κόπο του καί τή θλίψη πού πέρασε, πρῖν κάνει τήν ἁμαρτία. Ἔτσι, τόν ἐλεεῖ καί τόν συγχωρεῖ. Ὁ Θεός λοιπόν τόν ἐλεεῖ, κι ἐσύ τόν καταδικάζεις καί χάνεις τήν ψυχή σου; Καί πού ξέρεις πόσα δάκρυα ἔχυσε ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ γι' αὐτό; Ἐσύ εἶδες τήν ἁμαρτία, ἀλλά τή μετάνοια δέν τήν ξέρεις.

Ἄλλες φορές πάλι συμβαίνει ὄχι μόνο νά κατακρίνουμε, ἀλλά καί νά ἐξουθενώνουμε. (Καθώς εἶπα, ἄλλο εἶναι κατάκριση καί ἄλλο ἐξουθένωση). Ἐξουθένωση εἶναι ὄχι μόνο νά κατακρίνει κανείς, ἀλλά καί νά ἐκμηδενίζει τόν πλησίον, νά τόν σιχαίνεται σάν κάτι ἀηδιαστικό.

Αυτό είναι βέβαια χειρότερο από την κατάκριση
καί πολύ πιό καταστρεπτικό.

Όσοι όμως θέλουν νά σωθοῦν, δέν προσέ-
χουν καθόλου τά ἐλαττώματα τοῦ ἄλλου. Κοι-
τᾶνε πάντα τίς δικές τους μόνο ἀδυναμίες, κι
ἔτσι προκόβουν πνευματικά.

Τέτοιος ἦταν ἐκεῖνος πού εἶδε τόν ἀδελφό του
ν' ἀμαρτάνει, καί εἶπε ἀναστενάζοντας: “Ἀλίμο-
νό μου! Σήμερα αὐτός, αὔριο ὅπωςδήποτε κι ἐ-
γώ!”.

Βλέπεις ἀσφάλεια; Βλέπεις ἐτοιμασία ψυχῆς;
Πῶς βρῆκε ἀμέσως τρόπο ν' ἀποφύγει τήν κα-
τάκριση τοῦ ἀδελφοῦ του; Λέγοντας, “αὔριο
ὅπωςδήποτε κι ἐγώ”, ἔβαλε στόν ἑαυτό του φό-
βο καί μέριμνα γιά τίς ἀμαρτίες πού δῆθεν θά
ἔκανε. Κι ἔτσι ξέφυγε τήν κατάκριση τοῦ πλη-
σίον. Καί δέν ἀρκέστηκε μόνο ὡς ἐδῶ, μά ἔβαλε
τόν ἑαυτό του πιό κάτω, λέγοντας: “Καί αὐτός
μέν θά μετανοήσει γιά τήν ἀμαρτία του, ἐνῶ ἐγώ
δέν εἶναι σίγουρο πῶς θά μετανοήσω”.

Κι ἐμεῖς, οἱ ἄθλιοι, κατακρίνουμε ἀσύστολα, ἀ-
ποστρεφόμεστε, ἐξουθενώνουμε, ἄν τύχει νά
δοῦμε ἢ ν' ἀκούσουμε ἢ νά ὑποψιαστοῦμε κάτι.
Καί τό φοβερότερο εἶναι, ὅτι δέν σταματᾶμε μέ-
χρι τή δική μας βλάβη, ἀλλά συναντᾶμε κι ἄλλον
ἀδελφό καί ἀμέσως τοῦ λέμε: “Αὐτό κι αὐτό ἔγι-
νε”. Ἔτσι βλάπτουμε κι ἐκεῖνον, βάζοντας στήν
καρδιά του ἀμαρτίες. Καί δέν φοβόμαστε τό
Θεό... Ἀλλά ἐνῶ κάνουμε ἔργο διαβολικό, δέν
ἀνησυχοῦμε κιόλας. Καί γινόμαστε συνεργάτες
τῶν δαιμόνων τόσο γιά τή δική μας καταστροφή
ὅσο καί τοῦ ἀδελφοῦ.

Καί γιατί τά παθαίνουμε αυτά; Ἐπειδή δέν ἔχουμε ἀγάπη. Ἄν εἶχαμε ἀγάπη, συμπάθεια καί συμπόνια, θ' ἀποφεύγαμε νά βλέπουμε τά ἐλαττώματα τοῦ πλησίον, ὅπως εἶναι γραμμένο: «Ἡ ἀγάπη καλύπτει πολλές ἀμαρτίες» (Α' Πέτρ. 4:8). Καί ἄλλοῦ: Ἡ ἀγάπη «δέν σκέπτεται τό κακό,... ὅλα τά σκεπάζει» (Α' Κορ. 13:5, 7) κ.λπ.

Κι ἐμεῖς λοιπόν, ὅπως εἶπα, ἄν εἶχαμε ἀγάπη, θά σκεπάζαμε κάθε σφάλμα, ὅπως κάνουν οἱ ἅγιοι, ὅταν βλέπουν τά ἐλαττώματα τῶν ἀνθρώπων. Μήπως εἶναι τυφλοί οἱ ἅγιοι καί δέν βλέπουν τίς ἀμαρτίες; Καί ποιός μισεῖ τόσο τήν ἀμαρτία ὅσο οἱ ἅγιοι; Καί ὅμως, δέν μισοῦν τόν ἀμαρτωλό οὔτε τόν κατακρίνουν. Δέν τόν ἀποστρέφονται, ἀλλά ὑποφέρουν μαζί του, τόν νουθετοῦν, τόν παρηγοροῦν, τόν γιατρεύουν σάν ἄρρωστο μέλος τοῦ σώματός τους. Τά πάντα κάνουν γιά νά τόν σώσουν.

Νά, ὅπως ἡ μητέρα πού ἔχει ἄσχημο παιδί, δέν τό ἀποστρέφεται, ἀλλά τό στολίζει μ' εὐχαρίστηση καί κάνει ὅ,τι μπορεῖ γιά νά τό ὁμορφῆνει, τό ἴδιο κι οἱ ἅγιοι, πάντα σκεπάζουν καί στολίζουν καί βοηθοῦν, ὥστε καί τόν ἔνοχο νά διορθώσουν καί ἄλλον νά μήν ἀφήσουν νά πάθει κακό ἀπ' αὐτόν.

Τί ἔκανε ὁ ἀββάς Ἀμμωνᾶς, ὅταν ἦρθαν ἐκεῖνοι οἱ ἀδελφοί ταραγμένοι καί τοῦ εἶπαν, “Ἐλα νά δεῖς, ἀββά, ὅτι ὑπάρχει γυναίκα στό κελλί τοῦ τάδε ἀδελφοῦ”; Πόση εὐσπλαχνία ἔδειξε! Πόση ἀγάπη φανέρωσε ἡ ἁγία ἐκείνη ψυχή! Καταλαβαίνοντας ὅτι ὁ ἀδελφός ἔκρυψε τή

γυναίκα μέσα στο πιθάρι, πήγε και κάθισε πάνω σ' αυτό, κι ἔπειτα τούς εἶπε νά ψάξουν σ' ὄλο τό κελλί. Καί καθώς δέν τή βρῆκαν, τούς λέει: “Ὁ Θεός νά σᾶς συγχωρήσει”.

Ἔτσι τούς ἔκανε νά νιώσουν ντροπή καί τούς βοήθησε νά μὴν πιστεύουν εὐκόλα κατηγορίες γιά τόν πλησίον. Κι ἐκείνον ὅμως τόν συνέτισε, γιατί ὄχι μόνο τόν σκέπασε, μέ τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ, ἀλλά, βρίσκοντας κατάλληλη τήν εὐκαιρία, τόν διόρθωσε κιόλας: Καί μόνο πού τοῦ ἔπιασε τό χέρι, ἀφοῦ ἔβγαλε ὅλους τούς ἄλλους ἔξω, καί τοῦ εἶπε, “Φρόντισε τήν ψυχή σου, ἀδελφέ”, ἀμέσως ἐκείνος ντράπηκε καί κατανύχθηκε.

Κι ἐμεῖς λοιπόν ἄς ἀποκτήσουμε ἀγάπη, ἄς ἀποκτήσουμε εὐσπλαχνία γιά τόν πλησίον, γιά νά φυλαχθοῦμε ἀπό τή φοβερή καταλαλιά, τήν κατάκριση καί τήν ἐξουδένωση τοῦ ἄλλου. Ἄς βοηθήσουμε ὁ ἕνας τόν ἄλλο σάν νά εἴμαστε μέλη τοῦ ἴδιου σώματος. Ποιός ἔχει τραῦμα στό χέρι ἢ στό πόδι ἢ σέ κάποιο ἄλλο μέλος του, καί σιχαίνεται τόν ἑαυτό του ἢ κόβει τό μέλος κι ἄν ἀκόμα σαπίσει; Ἰσα - ἴσα πού τό καθαρίζει, τό πλένει, τοῦ βάζει ἔμπλαστρα, τό σταυρώνει, τό ραντίζει μέ ἀγιασμό, προσεύχεται, παρακαλεῖ τούς ἀγίους νά πρεσβεύσουν γι' αὐτόν, ὅπως ἔλεγε κι ὁ ἀββάς Ζωσιμᾶς. Μέ δύο λόγια, δέν ἐγκαταλείπει καί δέν ἀποστρέφεται τό μέλος του οὔτε τή βρωμιά του, ἀλλά τά πάντα κάνει γιά νά τό γιατρέψει.

Ἔτσι ὀφείλουμε κι ἐμεῖς νά συμπάσχουμε μέ τούς ἀδελφούς μας καί νά τούς συμπαραστεκόμαστε μόνοι μας ἢ μέ τή βοήθεια ἄλλων πιά

ϊκανῶν. Τά πάντα νά ἐπινοοῦμε καί νά κάνουμε, γιά νά βοηθήσουμε καί τούς ἑαυτούς μας καί τούς ἄλλους, γιατί εἴμαστε μέλη ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου, ὅπως λέει ὁ ἀπόστολος (Ρωμ. 12:5). Ἄν λοιπόν εἴμαστε ἕνα σῶμα καί μέλη ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου, τότε, ὅταν ὑποφέρει ἕνα μέλος, ὑποφέρουν ὅλα τά μέλη.

Τί νομίζετε ὅτι εἶναι τά κοινόβια; Δέν καταλαβαίνετε, ὅτι εἶναι ἕνα σῶμα ὅλοι, καί ὅτι καθένας εἶναι μέλος τοῦ ἄλλου; Ὅσοι διοικοῦν, εἶναι ἡ κεφαλή. Ὅσοι προσέχουν καί διορθώνουν, εἶναι τά μάτια. Ὅσοι ὠφελοῦν μέ λόγο, εἶναι τό στόμα. Αὐτιά εἶναι ὅσοι ὑπακούουν. Χέρια εἶναι ὅσοι δουλεύουν. Πόδια οἱ ἀποκρισάριοι* κι οἱ διακονητές. Λοιπόν, κεφαλή εἶσαι; Διοίκησε. Μάτι εἶσαι; Πρόσεξε, κατάλαβε. Αὐτί εἶσαι; Ὑπάκουσε. Χέρι εἶσαι; Δούλεψε. Πόδι εἶσαι; Διακόνησε.

Ἄγωνιστεῖτε νά βοηθᾶτε πάντα ὁ ἕνας τόν ἄλλον, εἴτε διδάσκοντας καί βάζοντας στήν καρδιά τοῦ ἀδελφοῦ λόγο Θεοῦ εἴτε παρηγορώντας τον σέ καιρό λύπης εἴτε δίνοντάς του χέρι καί βοηθώντας τον σέ κάποια δουλειά. Μ' ἕνα λόγο, καθένας, ἀνάλογα μέ τή δύναμή του, ὅπως εἶπα, κάντε τό πᾶν νά ἐνωθεῖτε μεταξύ σας. Γιατί ὅσο ἐνώνεται κανεῖς μέ τόν πλησίον, τόσο ἐνώνεται καί μέ τό Θεό.

Σᾶς φέρνω ἕνα παράδειγμα ἀπό τούς πατέρες, γιά νά καταλάβετε τή δύναμη τοῦ λόγου

* Ἀποκρισάριοι λέγονται οἱ μοναχοὶ πού ἀντιπροσωπεύουν τό μοναστήρι τους στίς ἐξωτερικές ὑποθέσεις του.

πού σᾶς εἶπα: Φανταστεῖτε ἕνα κύκλο στή γῆ, δηλαδή μιὰ στρογγυλή γραμμή, χαραγμένη μέ διαβήτη, πού ἔχει ἕνα κέντρο. Κέντρο ὀνομάζεται τό μέσο ἀκριβῶς τοῦ κύκλου. Δῶστε προσοχή σ' αὐτό πού λέω: Ὑποθέστε ὅτι αὐτός ὁ κύκλος εἶναι ὅλος ὁ κόσμος, καί τό κέντρο τοῦ κύκλου ὁ Θεός. Οἱ ἀκτίνες τοῦ κύκλου, δηλαδή οἱ εὐθεῖες γραμμές πού ὀδηγοῦν ἀπό τήν περιφέρεια στό κέντρο, ὑποθέστε ὅτι εἶναι οἱ δρόμοι, δηλαδή οἱ διάφοροι τρόποι ζωῆς τῶν ἀνθρώπων. Ὅσο προχωροῦν οἱ ἄνθρωποι πρὸς τό κέντρο, ποθώντας νά πλησιάσουν τό Θεό, τόσο βρίσκονται κοντά καί στό Θεό καί μεταξύ τους. Καί ὅσο πλησιάζουν τό Θεό, πλησιάζουν καί ὁ ἕνας τόν ἄλλο. Ὅσο πάλι πλησιάζουν ὁ ἕνας τόν ἄλλο, τόσο πλησιάζουν καί τό Θεό.

Ἀντίστροφα τώρα, φανταστεῖτε τό χωρισμό: Ὅσο ἀπομακρύνονται ἀπό τό Θεό καί γυρίζουν πίσω, πρὸς τά ἔξω, τόσο ἀποχωρίζονται καί μεταξύ τους. Καί ὅσο ἀπομακρύνονται μεταξύ τους, τόσο ἀπομακρύνονται κι ἀπό τό Θεό.

Τέτοια εἶναι ἡ φύση τῆς ἀγάπης: Ὅσο εἶμαστε ἔξω καί δέν ἀγαπᾶμε τό Θεό, τόσο ἔχουμε ἀπόσταση κι ἀπό τόν πλησίον. Ἄν ὅμως ἀγαπήσουμε τό Θεό, ὅσο Τόν πλησιάζουμε μέ τήν ἀγάπη μας, τόσο αὐτή ἡ ἀγάπη μᾶς ἐνώνει καί μέ τόν πλησίον. Καί ὅσο ἐνώνεται κανεῖς μέ τόν πλησίον, τόσο ἐνώνεται καί μέ τό Θεό...

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ